

Załącznik do Uchwały
Nr XXIX/185/2021
Rady Gminy Krzywca
z dnia 28 maja 2021 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE KRZYWCZA

na lata 2021 - 2023

WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletności tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprobemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcjonowaniu opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Celem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywczycy zwanego dalej „Ośrodkiem”, jest wspieranie osób i rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Krzywczycy w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Ośrodek stara się uzyskać ten efekt poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia tych osób i ich rodzin, ich integracje ze społeczeństwem oraz zapewnienie doraźnej pomocy finansowej, rzeczowej pomocy w formie usług i pracy socjalnej.

W związku z powyższym opracowano 3-letni Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zwany dalej „Programem”

I. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 określa zadania własne Gminy wynikające z:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2017 r., poz. 783, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.),

- Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020,
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzywca na lata 2016-2026.

II. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT
<ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyka – wspieranie rodziny • Asystent rodziny • Placówki wsparcia dziennego • Rodziny wspierające • Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • Piecza zastępcza • Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej • Adopcje • Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka • Placówki opiekuńczo-wychowawcze • Usamodzielnienie • Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) • Rodziny pomocnicze

Źródło: opracowanie własne

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodziny służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzicami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Do zakończenia pracy asystenta rodziny z rodziną dochodzi wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo-wychowawcze.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Krzywca jest gminą wiejską położoną w powiecie przemyskim. Składa się z 10 sołectw. W roku 2020 r. gmina liczyła 4 886 mieszkańców. W latach 2018-2020 liczba ludności gminy ma tendencję spadkową.

W gminie dominuje struktura rodzinna 2+2 (rodzice i dwójka dzieci). Drugim najczęściej występującym modelem jest struktura 2+1 (rodzice i jedno dziecko). W przeważającej części gospodarstw matka zajmuje się wychowywaniem dzieci i domem, natomiast ojciec pracuje.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowywaniu dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcy od wielu lat prowadzi działalność na rzecz osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Ośrodek pomaga rodzinom i osobom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, zarówno poprzez pomoc finansową jak i poprzez pomoc w postaci pracy socjalnej. W 2020 roku świadczeniami z pomocy społecznej objęto ogółem 176 rodzin, z których większość korzystała z tej pomocy więcej niż jeden raz. Ponadto udzielono wsparcia w formie pracy socjalnej realizowanej przez pracowników socjalnych ogółem w 149 rodzinach. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku, gdy Ośrodek poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, można przydzielić tej rodzinie asystenta rodziny lub objąć pomocą rodziny wspierającej. Możliwe będzie także wsparcie rodziny poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego.

Do największych zagrożeń dla rodziny w Gminie Krzywca należy zaliczyć:

1. bezrobocie – które powoduje obniżanie poziomu życia rodzin;
2. ubóstwo – które powoduje trudności w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych wszystkich członków rodziny, a zwłaszcza dzieci;
3. bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. niepełnosprawność w rodzinie;
5. długotrwałą lub ciężką chorobę;
6. alkoholizm i przemoc w rodzinie, które prowadzą do naruszenia norm moralnych i prawnych, powodując częste konflikty pomiędzy członkami rodziny, problemy ze zdrowiem, osłabienie więzi rodzinnych, a nawet zanik komunikacji w rodzinie;
7. samotne wychowywanie dzieci.

Tabela. Powody przyznania pomocy w latach 2018, 2019, 2020.

Powody przyznania pomocy	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba rodzin/Liczba osób w rodzinie			
Ubóstwo	114	89	86
Bezrobocie	62	54	67
Niepełnosprawność	69	61	53
Potrzeba ochrony macierzyństwa	40	42	36
Długotrwała i ciężka choroba	37	47	37
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	49	63	87
Alkoholizm	12	8	10
Zdarzenie losowe	0	1	8
Przemoc w rodzinie	3	2	0
Bezdomność	2	3	1

Źródło: opracowanie własne

Programy wspierające funkcjonowanie rodzin i wspierające ją finansowo.

Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku został ustanowiony wieloletni rządowy program **„Posiłek w szkole i w domu”** na lata 2019-2023. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku. Wsparciem w ramach Programu objęto:

- w 2019 roku 150 dzieci w 13 szkołach w formie gorącego posiłku oraz 39 rodzin w formie zasiłku celowego na zakup żywności;
- w 2020 roku 119 dzieci w 13 szkołach w formie gorącego posiłku oraz 71 rodzin w formie zasiłku celowego na zakup żywności.

Program Rodzina 500 + jest finansowym fundamentem wsparcia rodzin. Program wszedł w życie 1 kwietnia 2016 roku i przyczynił się do znacznej poprawy sytuacji materialnej rodzin. W Gminie Krzywcza z tej formy pomocy skorzystało:

- w 2018 roku - 390 rodzin;
- w 2019 roku - 489 rodzin;
- w 2020 roku - 495 rodzin.

Program 300 + to pomoc finansowa z przeznaczeniem na zakup niezbędnych artykułów, wyprawki szkolnej dla dzieci rozpoczynających rok szkolny. Program ten rozpoczął się w 2018 roku i z tej formy pomocy skorzystało:

- w 2018 roku - 559 dzieci;
- w 2019 roku - 545 dzieci;
- w 2020 roku - 537 dzieci.

Karta Dużej Rodziny – ogólnopolski program wspierający rodziny wielodzietne. To system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. W Gminie Krzywcza z takiej formy pomocy skorzystało:

- w 2018 roku - 36 osób;
- w 2019 roku - 219 osób;
- w 2020 roku - 57 osób.

W celu opracowania Programu, dokonano analizy SWOT.

ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">– Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,– Współdziałanie instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny,– Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym przez pracowników socjalnych, asystenta	<ul style="list-style-type: none">– Brak wystarczających miejsc pracy na terenie Gminy,– Uzależnienie od pomocy społecznej (długoterminowe korzystanie z finansowych form pomocy społecznej),– Brak placówki wsparcia dziennego na terenie Gminy,

<ul style="list-style-type: none"> – Wsparanie rodzin w codziennym funkcjonowaniu poprzez wsparcie asystenta rodziny, – Realizacja programów osłonowych, profilaktycznych, – Wykwalifikowana kadra pomocy społecznej, – Spadek liczby osób objętych pomocą społeczną 	<ul style="list-style-type: none"> – Brak rodzin wspierających, – Niewystarczający dostęp do poradnictwa specjalistycznego, psycholog, psychiatra dziecięcy, terapia rodzin, – Brak ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych na terenie gminy,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – Umieszczenie dzieci poza rodziną tylko w skrajnych sytuacjach, – Szybki powrót dzieci do domów rodzinnych, – Wzrost świadomości jaką wartość niesie za sobą rodzina, – Zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny i dziecka, – Możliwość pozyskania środków finansowych zewnętrznych. 	<ul style="list-style-type: none"> – Postrzeganie GOPS-u jako instytucji udzielającej jedynie pomocy finansowej, – Narastający problem zachowań ryzykownych u dzieci i młodzieży, w tym również uzależnienia behawioralne, – Złożoność problemów rodzin, – Degradacja wartości rodzinnych.

Źródło: opracowanie własne

Zasoby Gminy Krzywca:

1. Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny:
 - a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcu;
 - b) Zespół Interdyscyplinarny w Krzywcu;
 - c) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzywcu;
 - d) Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu w Krzywcu;
 - e) Urząd Gminy Krzywca;
 - f) Samorządowe Przedszkole w Krzywcu;
 - a) Publiczna Szkoła Podstawowa im. 11. Karpackiej Dywizji Piechoty w Krzywcu;
 - b) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Juliusza Słowackiego w Babicach;
 - c) Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Sybiraków w Bachowie;
 - d) Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Reczpolu;
 - e) Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Ruszelczycach;
 - f) Parafie katolickie;
 - g) Organizacje pozarządowe.

2. Instytucje i organizacje z poza terenu Gminy Krzywca:
 - a) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przemyślu;
 - b) Powiatowy Urząd Pracy w Przemyślu;
 - c) Sąd Rejonowy w Przemyślu;
 - d) Komisariat Policji w Dubiecku;
 - e) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Korytnikach.

Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kierowanie lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy Krzywca koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2021-2023.

Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działanie mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania,
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy,
- zwiększaniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku,
- zapobieganiu powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia,
- koordynację różnorodnych usług w zakresie poradnictwa specjalistycznego umożliwiającego przezwyciężanie trudności w pielęgnacji i wychowywaniu dziecka, rehabilitację społeczną i zawodową,
- zwiększenia dostępu do wysokiej jakości usług w zakresie zdrowia.

Wzmacnianiem rodziny oraz przeciwdziałaniem jej wykluczeniu powinno być szybkie i profesjonalne reagowanie na pojawiające się trudności w rodzinie, aby zapobiec kumulacji problemów, która grozi rozpadem więzi i struktury rodzinnej. Dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w zależności od stopnia ich nasilenia będą adresowane kompleksowe i długofalowe działania pomocowe.

Ingerencja instytucji powinna być ograniczona do szczególnie uzasadnionych sytuacji, a uczestnictwo rodzin w proponowanej pomocy oparte na zasadzie dobrowolności.

Zasadą nadrzędną Programu jest ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań. Zakłada się, że skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodziny będzie osiągnięta w szczególności poprzez wczesne podejmowanie działań profilaktycznych przed wystąpieniem problemu oraz pracę z dziećmi i ich rodzicami w ich środowisku rodzinnym, szkolnym, lokalnym.

Program zakłada współdziałanie instytucji świadczących szeroką gamę usług na różnych polach polityki społecznej. Usługi te powinny być świadczone w najbliższym środowisku rodziny w ramach lokalnych systemów wsparcia

V. ADRESACI PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci, zamieszkałe na terenie Gminy Krzywca dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzin, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

VI. CELE PROGRAMU.

CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w procesie przywracania im zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych poprzez podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców oraz wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci;
- Pomoc finansowa dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym spowodowanym ubóstwem, bezrobociem, niepełnosprawnością i innymi czynnikami,
- Upowszechnianie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodzin w społeczności lokalnej,
- Wzmacnianie rodzin poprzez poradnictwo oraz ich aktywizację.

ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych.

Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Sposób realizacji	Planowany termin realizacji
Rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi: Praca socjalna polegająca na m.in. diagnozie deficytów w pełnieniu ról	GOPS, szkoły, sąd rodzinny, GKRPA	Wizyty środowiskowe przeprowadzone przez pracowników socjalnych. Monitorowanie sytuacji szkolnej i relacji rówieśniczych.	2021-2023

rodzicielskich, zaniedbań wychowawczych, opiekuńczych. Ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, w szkole i w środowisku rówieśniczym.		Kontakt z pedagogiem szkolnym, kuratorem. Zapewnienie rodzinom pomocy asystenta rodziny.	
Prowadzenie profilaktycznej i edukacyjnej działalności informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.	GOPS, GKRPA, szkoły	Organizowanie spotkań, szkoleń tematycznych dla rodziców w szkołach, udostępnienie dla ogółu mieszkańców informacji o instytucjach niosących pomoc w tym zakresie.	2021-2023
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, skierowanych do rodziców i dzieci.	GOPS, GKRPA, szkoły, policja, parafie katolickie i organizacje pozarządowe	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zajęć profilaktyczno-wychowawczych i socjoterapeutycznych. Udział instytucji z terenu gminy w kampaniach, programach i projektach tematycznych wspierających rodzinę. Organizowanie, dofinansowywanie spotkań i akcji informacyjnych w szkołach.	2021-2023
Objęcie rodzin wsparciem w rozwiązywaniu problemów życiowych	UG, GOPS, GKRPA	Tworzenie programów osłonowych. Podejmowanie działań mających na celu wsparcie rodzin w rozwiązywaniu ich problemów życiowych	2021-2023

2. Pomoc finansowa dla ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością:

Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Sposób realizacji	Planowany termin realizacji
Świadczenie pomocy społecznej dla rodzin żyjących poniżej kryterium dochodowego.	GOPS	Informowanie rodziców o możliwości korzystania z pomocy, wypłata zasiłków.	2021-2023
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin, posiłków w szkole i przedszkolu, a także w okresach wolnych od nauki.	GOPS	Pomoc w formie opłacenia posiłków w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, także w formie zasiłków celowych.	2021-2023
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne.	GOPS	Wsparcie 300+	W zależności od potrzeb
Współorganizowanie wycieczek dla dzieci i młodzieży z ubogich rodzin, w formie stacjonarnej i w formie kolonii letnich,	UG, GOPS, GKRPA, organizacje pozarządowe	Dofinansowanie organizatorów wycieczek, dofinansowanie w formie zasiłków celowych.	W okresie wakacji
Wsparcie materialne rodzin, wzmocnienie kompetencji członków rodzin w każdym przedziale wiekowym	UG, GOPS	Tworzenie i współorganizowanie programów osłonowych, projektów oraz działań mających na celu wsparcie materialne rodzin.	2021-2023

3. Wyrównywanie szans edukacyjnych

Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Sposób realizacji	Planowany termin realizacji
Współpraca ze szkołą i przedszkolem w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	GOPS, szkoła, przedszkole	Współpraca z pedagogiem szkolnym, wychowawcami.	2021-2023

Wspieranie dzieci w rozwijaniu uzdolnień organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.	UG, szkoły, GOPS, organizacje pozaszkolne	Projekt socjalny, wsparcie materialne w postaci zasiłków na pokrycie kosztów dla rodzin, finansowanie programów wspierających.	2021-2023
Promowanie aktywności młodego pokolenia poprzez wspieranie wolontariatu.	GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe.	Organizowanie spotkań i akcji promocyjnych wolontariatu. Wykorzystywanie w praktycznej działalności wolontariatu.	2021-2023

4. Wzmocnienie struktury rodziny.

Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Sposób realizacji	Planowany termin realizacji
Współpraca z podmiotami kształtującymi i pracującymi na rzecz rodzin w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.	GOPS, GKRPA, PCPR, PUP, szkoły, policja, organizacje pozarządowe.	Organizowanie różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży i ich rodzin, udział w kampaniach i projektach promujących – na rzecz umacniania wartości rodziny. Środowiskowe spotkania rodzin w celu umacniania więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych.	2021-2023

VII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Środki na realizację Programu będą pochodzić z budżetu Gminy Krzyweza, ze środków Unii Europejskiej, z programów rządowych przeznaczonych na wspieranie rodziny oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie programu to działanie mające za zadanie zbieranie i analizowanie informacji odnośnie założonych celów. Wyniki pozwalają na bieżąco oceniać, poprawiać i aktualizować założenia programu.

Ewaluacja ukierunkowana jest na zbieranie informacji dotyczących jakości i adekwatności wyników. To sposób na sprawdzenie tego, czy program spełnia swoje funkcje w odniesieniu do potrzeb konkretnej grupy ludzi. Pomaga także zidentyfikować słabe strony programu aby uniknąć ich w przyszłości.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów:

- liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej;
- liczba osób w tym dzieci korzystających z rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- liczba dzieci korzystających z rządowego programu pomocy uczniom 300+;
- liczba rodzin (osób) korzystających z innych systemów wsparcia rodzin – Karta Dużej Rodziny;
- liczba dzieci biorących udział w koloniach dofinansowywanych przez Kuratorium Oświaty, GOPS, GKRPA;
- liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętymi pracą socjalną;
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;
- liczba form wsparcia działających na terenie Gminy.

IX. SPODZIEWANE REZULTATY

1. Poprawienie funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
2. Podniesienie poziomu kompetencji wychowawczych i rodzicielskich, zwiększenie motywacji i aktywności własnej rodziców w podejmowaniu pozytywnych zmian;
3. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej;
4. Zwiększenie wykorzystania własnych zasobów przez rodziny;
5. Podniesienie jakości usług świadczonych przez podmioty realizujące Program;
6. Propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego, rozwijania zainteresowań wśród dzieci, młodzieży i ich rodziców;
7. Zwiększenie ilości programów realizowanych na rzecz dziecka i rodziny;
8. Zwiększenie koordynacji działań instytucji i organizacji społecznych na poziomie lokalnym oraz pełniejsze wykorzystanie społecznego potencjału.

X. ZAGROŻENIA

1. Niechęć rodzin do podjęcia współpracy z asystentem rodziny, która może przejawiać się brakiem podejmowania działań ze strony poszczególnych członów rodzin niezbędnych do realizacji opracowanego wspólnie planu pracy z rodziną, który ma na celu poprawę ich funkcjonowania w środowisku.
2. Brak wystarczających środków finansowych na realizację zadania może uniemożliwić w pełnym zakresie asystentowi rodziny podnoszenie swoich kwalifikacji, jak również uniemożliwi zatrudnienie specjalistów (np. psychologa, pedagoga), którzy swoimi działaniami mieliby wesprzeć pracę asystenta rodziny czy też nie będzie możliwym dofinansowanie założonych działań programowych. Należy też mieć świadomość, że ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy szereg nowych zadań nie zabezpieczając środków finansowych na ich pełną realizację.

XI. SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

XII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania życia rodzin i dzieci z Gminy Krzywca. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny. Zadania określone w Programie będą realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości z uwzględnieniem podmiotowości dziecka i rodziny przy współpracy wszystkich instytucji i podmiotów działających na rzecz rodziny z terenu Gminy Krzywca.

Przewodniczący Rady Gminy

(-) Zygmunt Sobol